

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Методичні рекомендації до виконання випускної роботи
для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Київ 2021

УДК 657+336.2 (076.5)

О 176

Укладачі: *О. А. Кратт*, д-р екон. наук, проф., *І. І. Афанас'єва*, канд. екон. наук, доц., *Н. М. Задерака*, ст. викладач

Рецензен: *Н.В. Овсяк* – д-р екон. наук, доц., професор кафедри обліку та аудиту ФЕБА (Національний авіаційний університет)

Затверджено науково - методично - редакційною радою Національного авіаційного університету (протокол № 5/21 від 11.06.2021 р.).

Облік і оподаткування: методичні рекомендації до виконання випускної роботи / уклад.: *О. А. Кратт, І. І. Афанас'єва, Н. М. Задерака.* – К.: – НАУ, 2021. – 52 с.

Наведено рекомендації до виконання випускної роботи здобувачами вищої освіти ОС «Бакалавр». Викладено вимоги до змісту випускної роботи та її оформлення.

Для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит».

ВСТУП

Методичні рекомендації до виконання випускної роботи для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит» (далі – Рекомендації) розроблено згідно з п. 1.5.4. «Положення про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету» (далі – Положення) [1]. Рекомендації визначають конкретні вимоги до випускних робіт щодо їх змісту, обсягу, оформлення, порядку контролю за виконанням, підготовки до захисту тощо з урахуванням типології спеціальності 071 «Облік і оподаткування» (далі – спеціальність 071) і освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Облік і аудит».

Окрім Положення, нормативно-правове підґрунтя Рекомендацій складають як законодавчі документи (Закон України «Про освіту» [2], Закон України «Про вищу освіту» [3], Національна рамка кваліфікацій (далі – Рамка) [4], Стандарт вищої освіти (далі – ВО) за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт) [5], Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6], Національний стандарт України «Бібліографічне посилання: Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015» [7], Національний стандарт України «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. ДСТУ 3008-2015» [8], так і внутрішні, які є складовими системи менеджменту якості освіти НАУ (Положення про атестацію випускників Національного авіаційного університету освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра [9]; Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (далі – Порядок) [10]).

Закони України «Про освіту» і «Про вищу освіту» визначають відповідно до п. 2 ст. 10 і п. 1 ст. 5 місце бакалаврату серед рівнів ВО [2; 3]. Згідно з п. 6 Рамки, кваліфікація ВО «Бакалавр» відповідає шостому рівню та першому циклу ВО Рамки кваліфікацій Європейського простору ВО. Шостий рівень має характеристики за рубриками: знання (концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання), уміння/навички (поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність

та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання), комунікація (донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово), відповідальність і автономія (управління складною технічною або професійною діяльністю чи проєктами; спроможність нести відповідальність за прийняття та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії) [4]. Перелічені характеристики є вихідними умовами вимог до підготовки та змісту випускної роботи.

Випускна робота є освітньою складовою (п. 2.2.4) у Робочому навчальному плані підготовки здобувачів вищої освіти № РБ – 6 - 071/16 зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і аудит» за освітнім ступенем «Бакалавр» за денною формою навчання (далі – РНП № РБ – 6 - 071/16) та у Робочому навчальному плані підготовки здобувачів вищої освіти № РБ – 12 - 071/16 зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і аудит» за освітнім ступенем «Бакалавр» за заочною формою навчання (далі – РНП № РБ – 12 - 071/16). У ОПП «Облік і аудит» першого (бакалаврського) рівня ВО за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (11.01.04 - 01 - 2017) присутня освітня компонента «Випускна робота» (ОК 42), яка сприяє формуванню трьох загальних компетенцій (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 11) і двох фахових (ФК 4; ФК 9). Тематика та безпосередньо виконання випускної роботи сприяє набуттю цих компетенцій.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Визначення основних термінів

Вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

Рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій [2].

Бакалавр – це освітній ступінь (далі – ОС), що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ЄКТС [3].

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників [3].

Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання [2].

Випускник – здобувач ВО (студент або екстерн) будь-якої форми навчання (денної, заочної, дистанційної, екстернатної), який у повному обсязі виконав розроблений відповідно до вимог Стандарту навчальний план підготовки здобувачів ВО за ОС «Бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і аудит» і допущений до проходження атестації екзаменаційною комісією (далі – ЕК) [1].

Атестація випускника – встановлення відповідності засвоєних здобувачем ВО рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам Стандарту вищої освіти після закінчення ним навчання за

спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і аудит». Атестація випускника, відповідно до чинного законодавства України, є обов'язковою і здійснюється ЕК.

Випускна робота – кваліфікаційна робота дослідного характеру як форма атестації здобувачів ВО згідно зі Стандартом, яка містить фрагменти вирішення актуальної соціально-економічної проблеми щодо об'єктів та предметів за профілем професійної діяльності фахівця з обліку, оподаткування та аудиту шляхом теоретичного та емпіричного досліджень актуальних питань, моделювання процесів, об'єктів, систем у межах предмету дослідження.

1.2. Призначення, мета та завдання роботи

Захист випускної роботи є формою атестації випускників спеціальності 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і аудит» за освітнім ступенем «Бакалавр». Випускна робота виконується на базі знань, умінь та практичних навичок (компетенцій), набутих випускником протягом усього терміну навчання за ОС «Бакалавр». Випускна робота денної форми навчання виконується у восьмому семестрі, заочної форми навчання – у дев'ятому семестрі.

Метою випускної роботи згідно зі Стандартом є систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань студентів; підготовка фахівців з обліку, оподаткування й аудиту, здатних вирішувати проблеми і виклики суспільства в межах певної спеціальності і спеціалізації [5].

Реалізація мети випускної роботи потребує виконання *завдань*:

- ✓ розширення, систематизація та закріплення теоретичних знань і набуття навичок їх практичного застосування при вирішенні конкретних економічних або організаційно-управлінських завдань;
- ✓ розвиток навичок ведення самостійних теоретичних та емпіричних досліджень, оптимізації економічних рішень;
- ✓ набуття досвіду обробки, аналізу та систематизації результатів теоретичних та емпіричних розрахунків, експериментальних досліджень в оцінюванні їх практичної значущості;
- ✓ набуття досвіду представлення та публічного захисту результатів своєї діяльності.

У результаті написання випускної роботи у студента повинні

бути сформовані *компетенції*:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність працювати автономно;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;
- проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Виконання та захист випускної роботи здійснюються випускниками державною мовою, за винятком випускників, у тому числі громадян України, що проходили навчання в університеті з повним викладанням навчальних дисциплін іноземними мовами, порядок проходження атестації яких регламентується окремими документами.

Відповідальність за актуальність та відповідність теми випускної роботи профілю спеціальності 071 «Облік і оподаткування» та ОПП «Облік і аудит», а також за керівництво та організацію її виконання несе керівник роботи та кафедра фінансів, обліку та оподаткування (далі – ФОО). Відповідальність за викладені у випусковій роботі відомості, прийняті рішення та вірогідність даних несе безпосередньо випускник.

Подання до захисту та захист випускних робіт здійснюються відповідно до «Положення про атестацію випускників Національного авіаційного університету освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра», затвердженого наказом ректора від 05.02.2015 р. № 06/од [9].

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозитарії Національного авіаційного університету.

1.3. Кваліфікаційні характеристики роботи

Випускна робота має кваліфікаційні характеристики, які визначають її якісні і кількісні параметри. Ознака «освітній ступінь» (п. 1.1.1 Положення) є основоположною, бо визначає науково-практичний рівень дослідження. Так, на відміну від кваліфікаційної роботи за ОС «Магістр», яка повинна бути закінченим дослідженням певної проблеми, випускна робота – мати фрагменти такого дослідження. Будучи частиною дослідження проблеми, випускна робота має внутрішню логіку систематизації матеріалу, яка дозволяє добути смислову завершеність, тобто наявність предметної структуризації та меж об'єкта дослідження (п.1.4.2 Положення).

За ознакою «практична спрямованість» відповідно до п. 1.1.2 Положення випускна робота є практично спрямованою (реальною) [1]. Згідно з п. 1. ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності [2]. Відповідно до цієї ознаки випускна робота повинна відповідати хоча б одній з умов:

- тема випускної роботи визначена науково-дослідною роботою кафедри або за замовленням підприємства, організації, установи, що підтверджується відповідним документом;
- матеріали випускної роботи доведені до рівня, який дозволяє їх впровадження на підприємствах, в організаціях та установах, що підтверджується відповідним документом;
- за матеріалами випускної роботи автором опубліковані тези, стаття тощо.

За ознакою «зміст та галузева належність» (п. 1.1.3 Положення) випускна робота належить до соціально-економічних, що передбачає вивчення соціально-економічних процесів, розроблення науково обґрунтованих методик, рекомендацій, спрямованих на їх розвиток (стабілізацію) тощо.

За ознакою «характер виконання» (п. 1.1.4 Положення) випускна робота може бути як індивідуальною, так і комплексною за формою представлення [1]. Індивідуальна робота є найбільш поширеною формою і виконується випускниками за індивідуальними завданнями. Комплексна випускна робота виконується за темою, яка

за обсягом та (або) змістом передбачає створення групи випускників спеціальності 071 «Облік і оподаткування» або випускників як спеціальності 071 «Облік і оподаткування», так і інших спеціальностей. Зазначена робота є результатом співпраці кафедри ФОО як з кафедрами факультету економіки і бізнес-адміністрування (далі – ФЕБА), так і з кафедрами інших інститутів і факультетів.

Таким чином, випускна робота являє собою цілісне, систематизоване дослідження соціально-економічних процесів прикладного характеру.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

2.1. Організація виконання роботи

Відповідно до пунктів 1.2 – 1.5 Положення подано умовно виокремлені три організаційні етапи виконання випускної роботи.

Перший – *підготовчий*, який передбачає виконання процедур:

1) на етапі планування навчального навантаження науково-педагогічних працівників на наступний навчальний рік завідувач кафедри визначає керівників випускних робіт;

2) кафедра виділяє приміщення, обладнані комп'ютерною технікою, необхідними науково - методичними матеріалами, довідковою літературою для проведення наукових досліджень за темами випускових робіт;

3) кафедра готує пропозиції щодо кандидатур голови, членів та секретаря ЕК;

4) кафедра щорічно за два місяці до початку переддипломної практики (далі – практики) розпочинає оновлення тематики випускних робіт;

5) кафедра передає оновлену тематику робіт до деканату факультету економіки та бізнес-адміністрування не пізніше ніж за півтора місяці до початку практики;

6) вчена рада ФЕБА затверджує оновлену тематику випускних робіт у встановлений термін;

7) кафедра доводить до відома випускників оновлену тематику випускних робіт не пізніше ніж за місяць до початку практики;

8) випускник протягом десяти днів з дати оприлюднення оновленої тематики заповнює бланк заяви встановленого зразка (Додаток А) на ім'я декана ФЕБА, у якій вказує тему обраної випускної роботи, керівника, термін виконання і скріплює заяву своїм підписом;

9) випускник узгоджує заяву з керівником випускної роботи та завідувачем кафедри;

10) кафедра на підставі заяв випускників підготовлює та подає до деканату ФЕБА проект наказу про затвердження тем випускних робіт за спеціальністю;

11) декан факультету на підставі інформації кафедри формує і вносить проект наказу ректора щодо затвердження тем випускних робіт та призначення їх керівників за спеціальностями ФЕБА не пізніше ніж до планового початку переддипломної практики;

12) студент отримує індивідуальне завдання, яке необхідно вирішити під час проходження переддипломної практики (наприклад, вивчення стану проблеми, опрацювання літературних джерел, збирання фактичних матеріалів, проведення необхідних експериментів, досліджень тощо);

13) студент виконує програму переддипломної практики за темою випускної роботи, що завершується складанням та захистом звіту про її виконання;

14) у виняткових випадках, на підставі мотивованої заяви випускника, узгодженої з керівником та завідувачем кафедри, можливе уточнення затвердженої теми за наказом ректора, проект якого готує і вносить декан ФЕБА не пізніше ніж до початку виконання випускної роботи відповідно до навчального плану.

Другий етап – *основний*, який передбачає виконання процедур:

1) безпосереднє виконання випускником, відповідно до календарного плану-графіку, завдання, затвердженого завідувачем кафедри протягом тижня після захисту звіту з переддипломної практики;

2) перевірка матеріалів випускної роботи керівником та консультантами за розділами.

Третій етап – *заключний*, на якому виконуються процедури:

1) опрацьовується доповідь випускника щодо змісту випускної роботи з оформленням ілюстративного матеріалу. У Додатку К подано зразок оформлення титульного аркуша ілюстративного

матеріалу;

2) перед перевіркою на академічний плагіат випускник у термін не пізніше ніж 15 календарних днів перед засіданням ЕК готує файл випускної роботи у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат; може перевірити випускну роботу за допомогою безкоштовних програм чи сервісів (наприклад, Etxt Antiplagiat), і ознайомити з результатами перевірки керівника кваліфікаційної роботи; подає готовий файл завершеної кваліфікаційної роботи секретарю ЕК;

3) секретар ЕК здійснює перевірку на плагіат самостійно у термін не більше ніж 5 календарних днів. Результат перевірки – звіти подібності у двох екземплярах передаються для Експертної ради та керівника;

4) роботи, які мають низький рівень оригінальності тексту, повертаються студентам на доопрацювання на термін не більше ніж 2 календарних дні. Після чого відправляється на повторну перевірку, яка здійснюється в термін не більше ніж 3 календарних дні. Роботи, які мають неприйнятний або низький рівень оригінальності тексту за результатами повторної перевірки, не допускаються до захисту;

5) відбувається попередній розгляд (передзахист) випускної роботи на засіданні кафедри ФОО, з метою вирішення питання щодо допуску (недопуску) випускника до захисту на засіданні ЕК з урахуванням результатів перевірки на плагіат;

6) у разі недопуску випускника до захисту роботи на засіданні кафедри визначається можливість її доопрацювання у термін не пізніше ніж за три дні до початку роботи ЕК з наступним повторним попереднім розглядом (передзахистом) роботи;

7) витяг із протоколу засідання кафедри щодо допуску (недопуску) випускників до захисту роботи на засіданні ЕК завчасно передається до деканату ФЕБА для підготовки відповідних документів;

8) оформлення в установленому порядку необхідних документів (відгук керівника, рецензія на випускну роботу);

9) передача випускної роботи з усіма матеріалами до ЕК.

У табл. 2.1 подано терміни виконання етапів випускної роботи.

Таблиця 2.1

Терміни виконання етапів випускної роботи

Етап виконання випускної роботи	Терміни виконання	
	початок	закінчення
Підготовчий	За півтора місяці до початку переддипломної практики	Захист звіту з переддипломної практики
Основний	Захист звіту з переддипломної практики	За два тижні до початку роботи ЕК
Заключний	За два тижні до початку роботи ЕК	Не пізніше одного дня до атестації

2.2. Функції суб'єктів процесу виконання робіт

До суб'єктів процесу виконання випускних робіт належать: випускник, керівник, кафедра ФОО, нормоконтролер, рецензент, особа, відповідальна за перевірку на плагіат. Функції, права та обов'язки керівника випускної роботи подано у п. 1.5.5. Положення. Функції нормоконтролера випускної роботи подано у п. 1.5.7 Положення. Функції рецензента випускної роботи наведено у п. 1.5.8.

Окрім поданих у п. 2.1 Рекомендацій функцій кафедра О та А має такі зобов'язання щодо виконання випускних робіт (п. 1.5.4 Положення):

- подає до деканату ФЕБА інформацію за встановленою формою щодо випускників, допущених до виконання випускних робіт, після успішного захисту ними звітів про переддипломну практику;
- розглядає та затверджує розклад консультацій керівників та консультантів випускних робіт і графіки проміжного контролю їх виконання;
- контролює процес виконання випускних робіт та відображає його на стендах кафедри;
- регулярно (не рідше ніж один раз на місяць) обговорює на засіданнях кафедри питання щодо виконання випускних робіт;
- готує приміщення для роботи ЕК, оснащує його необхідними технічними засобами та обладнанням;
- на вимогу голови ЕК надає необхідну інформацію з

організації навчального процесу, його кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, заходів щодо підвищення якості підготовки фахівців тощо.

Згідно з п. 1.4 Порядку для перевірки на кафедрі формуються Експертні ради в складі не менше 5-ти осіб, що мають науковий ступінь, та 3-х представників студентства під головуванням завідувача кафедри. Експертна рада приймає рішення щодо допуску до захисту студентів, роботи яких мають задовільний чи високий рівень оригінальності тексту і оформлює своє рішення в письмовій формі, яке надається відповідальному на рівні ФЕБА не пізніше ніж через 3-и календарних дні з моменту одержання звітів подібності. За потреби, для розгляду звіту подібності кваліфікаційної роботи Експертна рада може залучати здобувача вищої освіти та його наукового керівника. Рішення Експертної ради оформлюється за встановленим зразком у двох екземплярах, перший примірник залишається на кафедрі, а другий – передається відповідальній особі на рівні ФЕБА.

2.3. Тематика робіт

Запропонована кафедрою О та А випускникам кількість тем випускних робіт не менш ніж на 25–30 % перевищує чисельність випускників з метою надання їм можливості обрання теми відповідно до власних здібностей та уподобань.

За змістом теми випускних робіт відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [5], завданням та меті атестації, ув'язуватися з практичними потребами економіки, науки та техніки, будуватися на фактичному матеріалі (замовленнях, рекомендаціях) промислових підприємств, наукових організацій та установ, науково-дослідної роботи науково-педагогічних працівників та студентів, бути актуальними і визначати наукову новизну майбутнього дослідження, його теоретичну та практичну значущість.

Зміна затверджених тем випускних робіт після проходження переддипломної практики не дозволяється.

2.4 Перевірка роботи на академічний плагіат

Перевірка випускних робіт на академічний плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі внутрішньої бази документів університету та в Інтернеті на безоплатній основі. Перевірка рукописів випускних робіт на академічний плагіат проводиться на підставі заяви випускника (Додаток Б).

2.4.1. Завдання та обов'язки відповідальних осіб

Перевірка випускної роботи на плагіат є невід'ємною складовою захисту. За підготовку файлу випускної роботи, що підлягає перевірці, відповідає її автор, тобто випускник. Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат (підтримуються формати файлів .doc, .docx, .pdf, .odt, які не містять елементів захисту).

Під час підготовки файлу роботи забороняється використовувати будь-які методи обману сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема забороняється:

- заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кирилических букв 'АаВЕеІіКМНОоРрСсТуХх' на відповідні латинські і навпаки);
- вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

У випадку виявлення факту спроби обману під час перевірки на наявність академічного плагіату в поданих роботах приймається негативний висновок зі складанням відповідного протоколу і така робота не приймається до захисту (не рекомендується до публікування).

Відповідальна особа після отримання файлів робіт від авторів проводить перевірку на академічний плагіат за процедурою відповідно до п. 2.6 Порядку [9]. Відповідальна особа несе відповідальність відповідно до п. 2.7 Порядку [10].

2.4.2. Оцінка рівня оригінальності та умови визнання

запозичень правомірними

У системі запобігання академічного плагіату Університету як критерій оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і зменшений на відсоток правомірних запозичень.

Рекомендована для випускних кваліфікаційних робіт бакалаврів шкала оцінки залежно від кількісного показника рівня оригінальності твору наведена в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Рекомендована шкала оцінки оригінальності твору

Рівень оригінальності тексту		Рекомендована дія
значення, %	назва	
понад 75 %	високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної ради
від 55 % до 75 %	задовільний	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної ради, яка визначає необхідність повторної перевірки
від 35 % до 55 %	низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору
менше 35 %	неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається

Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

– власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);

- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належним чином оформленими цитуваннями;
- самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах), якщо воно допускається редакційною політикою видання.

На основі поданих звітів та рішень Експертної ради, затверджених на засіданні кафедри, секретар ЕК формує список допущених до захисту здобувачів вищої освіти.

По завершенні повного процесу перевірки текстів на плагіат, включно з повторною перевіркою, сформовані звіти подібності та експертні висновки відповідальні особи на рівні ФЕБА в обов'язковому порядку надають адміністратору антиплагіат-системи університету.

3. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГУ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

3.1. Обсяг та складові роботи

Рекомендований обсяг випускної роботи:

- пояснювальна записка – мінімально 50, а максимально 80 сторінок тексту, за винятком додатків;
- обов'язковий ілюстративний матеріал – не менше трьох і не більше дев'яти ілюстрацій у вигляді схем, таблиць, графіків, виконаних на паперових носіях формату А4 (або в електронному вигляді).

Обсяг часу, що відводиться на виконання випускної роботи бакалавра, визначається РНП № РБ – 6 - 071/16 і згідно з п. 1.4.1 Положення не може бути меншим ніж чотири тижні [1].

Випускова робота складається з пояснювальної записки та ілюстративного матеріалу, виконаного на паперових та електронних носіях (діаграм, графіків, таблиць тощо).

Відповідно до п. 1.4.1 Положення, випускна робота є самостійною та логічно завершеною кваліфікаційною роботою, містить розробку теоретичних питань та (або) вирішення завдань прикладного характеру (проектування елементів приладів, систем

тощо) і має фрагменти теоретичного або експериментального дослідження [1].

3.2. Титульний аркуш роботи

Титульний аркуш є першою сторінкою пояснювальної записки. Він повинен мати такі реквізити та підписи на бланку встановленого зразка (Додаток В):

- повну назву міністерства;
- повну назву університету;
- повну назву факультету;
- повну назву випускової кафедри;
- резолюцію завідувача кафедри ФОО щодо допуску до захисту в ЕК;
- назву випускної роботи;
- освітній ступінь випускника;
- тему випускної роботи;
- прізвище та ініціали випускника і керівника та їх підписи;
- прізвище та ініціали нормоконтролера і його підпис;
- місто та рік виконання кваліфікаційної роботи.

3.3. Завдання на роботу

Професійні та соціально-виробничі завдання бакалавра передбачають переважно діяльність за заданим алгоритмом на експлуатаційному рівні, що містить процедуру часткового конструювання відповідних рішень (стереотипні та переважно діагностичні завдання). Таким чином, завдання на виконання випускної роботи бакалавра (далі – Завдання) повинно орієнтувати випускника на вирішення переважно діагностичних завдань, що потребує, як правило, вибору відомих методів розв'язань.

Завдання оформлюється на окремому бланку встановленого зразка (додаток Г) і розміщується після титульного аркуша. Завдання складається керівником випускної роботи за участю випускника перед початком переддипломної практики, а за її підсумками уточняється, підписується керівником та випускником і затверджується завідувачем кафедри ФОО.

Завдання, продумане в науковому та методичному плані,

уточнене за підсумками переддипломної практики і оформлене відповідно до вимог, видається випускнику протягом першого тижня після закінчення переддипломної практики.

У Завданні зазначаються:

- факультет економіки і бізнес-адміністрування, кафедра фінансів, обліку та оподаткування;
- освітній ступінь, спеціальність, освітньо-професійна програма;
- тема випускної роботи та наказ ректора (номер та дата затвердження теми);
- термін виконання випускної роботи, встановлений наказом ректора;
- вихідні дані до випускної роботи: задані кількісні та/або якісні показники (характеристики) щодо умов, засобів та методів, які характеризують спрямованість дослідження, конкретизують методику розв'язання теоретичних проблем та проведення експерименту тощо;
- зміст пояснювальної записки (перелік усіх її розділів);
- перелік ілюстративного матеріалу (креслень, діаграм, плакатів тощо);
- календарний план-графік (перелік та планові терміни виконання конкретних завдань за кожним розділом роботи, причому, формулювання конкретних завдань має бути в наказовому способі, тобто починатися зі слів: «Розробити...», «Обґрунтувати...», «Провести аналіз...», «Розрахувати...» тощо);
- дата видачі завдання на випускну роботу.

3.4. Реферат роботи

Обсяг Реферату не повинен перевищувати більше ніж 500 слів. Виконується Реферат на одній сторінці і розміщується після Завдання на виконання випускної роботи (Додаток Д). Реферат має бути стислим, інформативним і містити відомості, які дозволяють отримати цілковите уявлення щодо випускної роботи і містити атрибути:

- відомості про обсяг пояснювальної записки, кількість ілюстрацій, таблиць, використаних джерел, додатків;
- перелік ключових слів (словосполучень);
- основний текст.

Перелік ключових слів (словосполучень), що є визначальними для розкриття суті випускної роботи, розміщується перед основним текстом Реферату. Цей перелік повинен містити від 5 до 15 слів (словосполучень), надрукованих великими літерами в називному відмінку через кому.

Основний текст Реферату висвітлює подану в пояснювальній записці інформацію в такій послідовності:

- об'єкт та предмет дослідження;
- мета випускної роботи;
- методи дослідження, технічні та програмні засоби;
- основні конструктивні, технологічні та інші характеристики та показники;
- отримані результати та їх новизна;
- значущість випускної роботи та висновки;
- рекомендації щодо використання результатів;
- галузь застосування та ступінь впровадження матеріалів випускної роботи;
- прогностичні припущення про розвиток об'єкта та предмета дослідження.

3.5. Зміст пояснювальної записки

Зміст пояснювальної записки (далі – Зміст) містить найменування всіх її структурних частин, зокрема вступу, розділів, підрозділів, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків із зазначенням номерів їх початкових сторінок.

Заголовки Змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх в іншому формулюванні, послідовності та співвідпорядкованості порівняно із заголовками в тексті не можна.

Заголовки однакових ступенів рубрикації необхідно розташовувати один під одним (по вертикалі). Заголовки кожного наступного ступеня зміщують на п'ять позицій вправо стосовно заголовків попереднього ступеня. Усі заголовки мають починатися з великої літери без крапки в кінці.

3.6. Перелік умовних позначень (за необхідності)

За умови вживання у пояснювальній записці специфічної термінології, а також використання маловідомих скорочень, нові символи, позначення тощо, то їх Перелік умовних позначень (далі – Перелік) подається у вигляді окремого переліку, який розміщується перед Вступом. Перелік друкується двома колонками, у яких зліва за абеткою наводяться, наприклад, скорочення, справа – їх розшифрування.

Якщо спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються в пояснювальній записці менше трьох разів, то зазначений Перелік не складається, а їх розшифрування наводиться в тексті при першому згадуванні.

3.7. Вступ роботи

Слід знати, що Вступ є значущою складовою пояснювальної записки, оскільки у концентрованому вигляді містить усі здобутки автора випускної роботи, положення, що виносяться на захист. Вступ має рубрики, що розкривають базові атрибути дослідження: актуальність теми, мету дослідження, завдання, об'єкт, предмет, методи, наукову новизну (за наявності), практичну значущість, апробацію результатів (за наявності), структуру. Обсяг вступу становить 3–5 сторінок. Рубрики у Вступі необхідно подавати у такій послідовності:

Актуальність теми. Це одна з головних характеристик теми випускної роботи. Незважаючи на формальне обґрунтування теми, сама вимога актуальності не є формальною. Шляхом аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукового завдання) обґрунтовуються актуальність та доцільність даної роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва. Обґрунтування актуальності має відповідати вимогам: випускник повинен стисло висвітлити причини обрання ним цієї теми і пояснити, чому ця тема назріла саме тепер, як звернення до неї зумовлено динамікою економіки, техніки, суспільства, накопиченням інформації з даної проблеми, недостатністю її опрацювання, необхідністю дослідження проблеми в нових ракурсах із застосуванням нових методів тощо. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Достатньо висловити головне – суть проблеми або наукового завдання. Обсяг

обґрунтування актуальності не повинен перевищувати 2/3 аркуша.

Мета і завдання виконання випускної роботи. Формулюються мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мету слід формулювати починаючи зі слів «Дослідити...», «Вивчити...», «Розробити...» і т.д. Як правило, кількість завдань відповідає кількості підрозділів.

Об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження. *Предмет* – це те, що знаходиться в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження є категоріями наукового процесу і співвідносяться між собою як загальне і часткове. У об'єкті виділяється та його частина, що слугує предметом дослідження. Саме на нього і спрямована основна увага випускника, саме предмет дослідження визначає тему випускної роботи.

Методи дослідження. Наводяться використані методи дослідження для досягнення поставленої в роботі мети.

Наукова новизна отриманих результатів (за наявності). Наводиться стисла анотація нових запропонованих положень (рішень) із зазначенням відмінності отриманих результатів від відомих раніше, характеризується ступінь новизни (вперше отримано, удосконалено, дістало подальшого розвитку тощо). До цього пункту не можна включати опис нових прикладних (практичних) результатів, отриманих у вигляді способів, пристроїв, методик, схем, алгоритмів тощо. Слід розмежовувати отримані наукові положення і нові прикладні результати, що впливають із теоретичного доробку.

Практичне значення отриманих результатів. У роботі, що має теоретичне значення, наводяться відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення – відомості про практичне застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їх використання. Практична значущість випускної роботи визначається характером виконуваного дослідження.

Особистий внесок випускника. У випадку використання в роботі ідей або розробок, що належать іншим співавторам, випускник повинен відзначити цей факт з обов'язковим зазначенням конкретного особистого внеску в цій праці або розробки.

Апробація отриманих результатів. Зазначається, на яких конференціях, нарадах тощо оприлюднені результати досліджень,

що включені до випускної роботи.

Публікації. Вказується, у скількох статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах конференцій тощо опубліковані результати дослідження.

Структура. Відомості про обсяг пояснювальної записки, кількість ілюстрацій, таблиць, використаних джерел, додатків.

Межі дослідження є невід’ємним атрибутом випускної роботи. Подібно об’єктам матеріального світу, досліджувані у випускній роботі економічні процеси, явища і відносини мають кордони. Останнім притаманні параметри, які відрізняють конкретну випускну роботу від інших подібних досліджень. Перший параметр – здійснення функції як самостійного процесу. Наприклад, у темі «Облік і аналіз розрахунків з покупцями та замовниками на авіаційному підприємстві» об’єктом дослідження є процес розрахунку з покупцями та замовниками. У темі «Облік і аналіз нематеріальних активів на підприємстві» об’єктом дослідження є процес формування та використання нематеріальних активів. Як раніше згадувалося, предмет дослідження вказує на ракурс (аспект) об’єкта дослідження, тобто предмет уточнює об’єкт і тим самим звужує межі дослідження. Стосовно спеціальності 071 «Облік і оподаткування» облік, аудит, оподаткування і аналіз – це професійна діяльність, яка, по суті, є концептуальними межами дослідження, оскільки вказує на необхідність наявності спеціальних знань, умінь і навичок. Наприклад, у темі «Облік і аналіз розрахунків з покупцями та замовниками на авіаційному підприємстві» предметом є процедури, способи, методи та прийоми, пов’язані з обліком і аналізом. У темі «Облік і аналіз нематеріальних активів на підприємстві» предметом є вищевказані професійні дії, пов’язані з обліком і аналізом. Отже, об’єкт дослідження дорівнює об’єкту обліку і аналізу для обох випускних робіт. Таким чином, найменування випускної роботи містить межі дослідження, які детермінують зміст рубрик, поданих у Вступі.

Другий параметр меж дослідження – практика господарювання (адміністрування та громадської діяльності). Вказані у першому параметрі види професійної діяльності притаманні мікрорівню практики, тобто діяльності підприємства, установи або організації (далі – підприємство), яке обмежується рамками виду економічної діяльності згідно з Класифікатором видів економічної діяльності

[11]. Інакше кажучи, другий параметр детермінує галузеві межі дослідження. У Вступі необхідно вказати повну офіційну назву підприємства, а також базові характеристики (організаційно-правову форму, галузеву приналежність, територіальне розташування). У кожному розділі (підрозділі) випускної роботи за необхідності можуть (винні) бути подані якісні і кількісні характеристики підприємства, які істотно впливають на значення об'єкта і предмета дослідження. Наприклад, для теми «Облік і аналіз розрахунків з покупцями та замовниками на авіаційному підприємстві» у розділі, де подано облік, цілком можуть бути наведені умови оплати, представлені в договорах з покупцями і замовниками підприємства, а в розділі, де наведено облік, перелік покупців і замовників авіаційного підприємства.

Третій параметр – часові межі дослідження. У Вступі варто вказати часовий інтервал дослідження об'єкта. Наприклад, у темі «Облік і аналіз розрахунків з покупцями та замовниками на авіаційному підприємстві» необхідно вказати, що аналіз виконано за п'ять років (2015–2019). У тексті роботи за необхідності варто звернути увагу на однорідність процесів у межах обраного інтервалу дослідження.

3.8. Основна частина пояснювальної записки

Основна частина випускної роботи складається з розділів і підрозділів. Основному тексту розділу може передувати передмова зі стислим описом обраного напрямку досліджень та обґрунтуванням застосованих методів.

Кількість розділів основної частини не лімітується, проте наявність у ній одного розділу або розділів з одним підрозділом є не прийнятним. Рекомендована кількість розділів становить два або три, залежно від обраної логіки систематизації матеріалу, яка дозволяє здобути змістовну завершеність, тобто структурувати предмет дослідження у визначених межах об'єкта. Рекомендована кількість розділів зумовлена тим, що кожна тема містить дві складові, одна з яких становить облік, наприклад, «облік і оподаткування» або «облік і аудит», або «облік і аналіз». Кожна складова уявляє цілісний процес, що дозволяє досліджувати її в окремому розділі. Кількість розділів не впливає на кваліфікаційні

ознаки випускної роботи.

У випадку обрання двох розділів кожний цілісний процес вивчається стосовно предмета щонайменше у трьох ракурсах – теоретичному, практичному і результуючому. Кожен ракурс за формою є окремим підрозділом. Обсяг сторінок кожного розділу визначається змістовним навантаженням. Не повинно бути суттєвого перебільшення обсягу одного з розділів, а рекомендований обсяг пояснювальної записки залишається у межах, визначених у п. 3.1 Рекомендацій.

У табл. 3.1 наведено фрагмент Змісту випускної роботи на тему «Облік і аудит дебіторської заборгованості на авіапідприємстві», що складається з двох розділів.

Таблиця 3

Фрагмент Змісту випускної роботи на тему «Облік і аудит дебіторської заборгованості на авіапідприємстві», що складається з двох розділів

1. ОБЛІК ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА Авіаційному підприємстві	
1.1. Нормативно-правове регулювання обліку дебіторської заборгованості	
1.2. Економічна сутність, визнання, оцінка та класифікація дебіторської заборгованості	
1.3. Документування операцій з обліку дебіторської заборгованості	
1.4. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з покупцями та замовниками	
1.5. Відображення інформації про дебіторську заборгованість у звітності	
2. АУДИТ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА Авіаційному підприємстві	
2.1. Джерела інформації для перевірки стану дебіторської заборгованості підприємства	
2.2. Мета, завдання та об'єкти аудиту дебіторської заборгованості авіаційного підприємства	
2.3. Планування аудиторської перевірки дебіторської заборгованості	
2.4. Методика аудиту дебіторської заборгованості	
2.5. Результати аудиту дебіторської заборгованості та їх документальне оформлення	

У разі обрання трьох розділів у першому висвітлюється теоретичний ракурс предмета стосовно кожного цілісного процесу,

а у другому і третьому розділах подано практичний і результуючий ракурси предмета щодо кожного цілісного процесу. Обсяг сторінок кожного розділу визначається змістовним навантаженням. Не повинно бути суттєвого перебільшення обсягу одного з розділів, а рекомендований обсяг пояснювальної записки залишається у межах, визначених у п. 3.1 Рекомендацій.

У табл. 3.2 наведено фрагмент Змісту випускної роботи на тему «Облік і аудит дебіторської заборгованості на авіапідприємстві», що складається з трьох розділів.

Таблиця 3.2

Фрагмент Змісту випускної роботи на тему «Облік і аудит дебіторської заборгованості на авіапідприємстві», що складається з трьох розділів

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	
1.1. Економічна сутність дебіторської заборгованості	
1.2. Визнання, оцінка та класифікація дебіторської заборгованості	
1.3. Нормативно-правове регулювання обліку і аудиту дебіторської заборгованості підприємства	
2. ОБЛІК ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА АВІАЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	
2.1. Документування господарських операцій з обліку дебіторської заборгованості підприємства	
2.3. Синтетичний та аналітичний облік дебіторської заборгованості	
2.4. Порядок відображення інформації про дебіторську заборгованість у звітності	
3. АУДИТ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА АВІАЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	
3.1. Джерела інформації для перевірки дебіторської заборгованості авіаційного підприємства	
3.2. Мета, завдання та об'єкти аудиту дебіторської заборгованості авіаційного підприємства	
3.3. Планування аудиторської перевірки дебіторської заборгованості	
3.4. Методика аудиту дебіторської заборгованості	
3.5. Результати аудиту дебіторської заборгованості та їх документальне оформлення	

Зміст розділів основної частини пояснювальної записки повинен передбачати:

- огляд використаних джерел за темою випускної роботи і вибір напрямів досліджень;
- виклад загальної методики та основних методів досліджень;
- фактологічну (емпіричну) частину та методика досліджень;
- відомості про проведені теоретичні та/або експериментальні дослідження;
- аналіз та узагальнення результатів досліджень.

У огляді використаних джерел випускник повинен окреслити основні етапи розвитку наукової думки за даною проблемою. Стисло та критично висвітлюючи здобутки науковців, він повинен визначити ті питання, що залишилися невіршеними і визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Загальний обсяг огляду використаних джерел не має перевищувати 20 % обсягу основної частини. У розділах, як правило, обґрунтовується вибір напрямку дослідження, наводяться методи вирішення завдань та їх порівняльні оцінки, розробляється загальна методика проведення досліджень. У розділах з вичерпною повнотою викладаються власні здобутки автора з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми.

Автор випускної роботи повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, вірогідності отриманих результатів, їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних та зарубіжних розробок, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які зумовлюють необхідність припинення подальших досліджень тощо.

3.9. Висновки роботи

У цій частині пояснювальної записки обсягом 2–3 сторінки викладаються найважливіші наукові та практичні результати, отримані у випускній роботі, які повинні містити формулювання розв'язаної проблеми, її значення для науки і практики, а також висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів.

Висновки як частина пояснювальної записки виконують роль завершального етапу, зумовленого логікою виконаної випускної роботи, і має форму синтезу накопиченої в основній частині записки наукової інформації. Отже, кількість висновків дорівнює кількості

завдань, що розкривають мету дослідження та наведені у Вступі.

У Висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати їх вірогідність, викласти рекомендації щодо їх використання.

3.10. Список використаних джерел роботи

Список бібліографічних посилань використаних джерел слід розміщувати у порядку появи посилань у тексті.

Бібліографічний опис використаної літератури здійснюється згідно з ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: Національний стандарт України». У Додатку Е наведено приклади оформлення списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015 [7].

3.11. Додатки випускної роботи

До Додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття пояснювальної записки, зокрема:

- ✓ проміжні математичні залежності, формули;
- ✓ таблиці допоміжних цифрових даних: протоколи та акти випробувань, упровадження результатів, розрахунки економічного ефекту;
- ✓ інструкції та методики, опис алгоритмів та програм моделювання, ілюстративні матеріали допоміжного характеру тощо.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

Пояснювальна записка до випускної роботи виконується згідно з ДСТУ 3008-2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки» та Положенням про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету, а саме: нумерація сторінок, оформлення тексту пояснювальної записки, ілюстрацій, таблиць, формул, одиниць вимірювання фізичних величин, числових значень, скорочень, приміток, переліку [8, 1].

Стиль тексту – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок.

5. ПРИКЛАДИ ФОРМУЛЮВАНЬ ТЕМ ВИПУСКНИХ РОБІТ

Приклади формулювань тем випускних робіт наведено в Додатку Л.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету (СМЯ НАУ П 03.01(10) – 02 – 2017): Наказ НАУ від 14.12.2017 р. № 594/од. URL: <https://nau.edu.ua/site/variables/news/2017/12Положення%20про%20дипломні%20роботи%202017.pdf> (дата звернення: 15.03.2021).

2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (в редакції постанови від 01.01.2021 р. № 978-IX). *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 38-39. Ст. 380.

3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII (в редакції постанови від 26.02.2021 р. № 1216-IX). *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 37-38, Ст. 2004.

4. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. 1341 (в редакції постанови від 25.06.2020 р. № 519). *Офіційний вісник України*. 2011. № 101. Ст. 3700.

5. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України від 19.11.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/071.pdf> (дата звернення: 15.03.2021).

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (в редакції від 14.11.2020 р. № 776-IX). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 40. Ст. 365.

7. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015: Національний стандарт України. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

8. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. ДСТУ 3008-2015: Національний стандарт України. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 26 с.

9. Положення про атестацію випускників Національного авіаційного університету освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра (СМЯ НАУ П 03.01(08) – 01 – 2015): Наказ НАУ від 05.02.2015 р. №06/од. URL: https://nau.edu.ua/site/variables/docs/docsmenu/uchebniy%20process/polojennya/Polozhennia_pr_o_atestatsiiu_vypusknukiv_VP.pdf (дата звернення: 15.03.2021).

10. Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат

(СМЯ НАУ ПР 06.08(01) – 01 – 2018): Наказ НАУ від 13.12.2018 р. № 605/од. URL: https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/qadobrochesnist/28_05_2020/Porjadok_proved_antiplagiat_Gizun_koreg.pdf (дата звернення: 15.03.2021).

11. ДК 009:2010 Класифікація видів економічної діяльності: наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р.. № 457. [Чинний від 01.01.2012 р.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення 19.02.2021 р.)

Зразок заяви випусника щодо теми та керівника випускної роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УЗГОДЖЕНО

Завідувач кафедри фінансів,
обліку та оподаткування

_____ (підпис) _____ (П.І.Б.)
« ____ » _____ 20__ р.

Керівник випускної роботи

_____ (підпис) _____ (П.І.Б.)
« ____ » _____ 20__ р.

Декану факультету економіки та
бізнес-адміністрування

студента _____ курсу _____ групи

освітнього ступеня» Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
ОПП «Облік і аудит»

_____ (П.І.Б. студента повністю)

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему випускної роботи № ____ по кафедрі фінансів,
обліку та оподаткування _____

(назва теми)

та _____ призначити _____ керівником _____ випускної _____ роботи

_____ (науковий ступінь, посада за штатним розкладом кафедри)

_____ (П.І.Б. керівника повністю)

Випускную роботу буду виконувати у період з « ____ » _____ 20__ р.
по « ____ » _____ 20__ р. із захистом у _____ місяці 20__ р.

« ____ » _____ 20__ р. Підпис студента _____

Зразок заяви здобувача вищої освіти щодо перевірки на плагіат

Завідувачеві кафедри фінансів, обліку
та оподаткування

_____ (ПІБ)

студента _____ курсу _____ групи
освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
ОПП «Облік і аудит»

_____ (П.І.Б. студента повністю)

ЗАЯВА

Із правилами чинного Положення «Про виявлення та запобігання академічного плагіату в НАУ» від «__» ____ 20__ року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (-на).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в роботах здобувачів вищої освіти оповіщений (-на) та надаю свою згоду на обробку та збереження НАУ моєї роботи в Базі даних Університету. Також надаю НАУ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Університетом надається в друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

«__» _____ 20__ р. Підпис студента _____

Зразок оформлення Пояснювальної записки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри фінансів, обліку та
оподаткування

(підпис) (ПІБ)

« ____ » _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ОБЛІК І АУДИТ»

Тема: « _____ »

Виконавець: студент _____
(група, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник: _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Нормоконтролер _____
(підпис) (ПІБ)

КИЇВ 20__

Зразок оформлення Завдання

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри фінансів, обліку
та оподаткування

_____ (підпис) _____ (ПІБ)
« ____ » _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
на виконання випускної роботи

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «... _____ ..»
затверджена наказом по НАУ від « ____ » 20__ р. № _____.
2. Термін виконання роботи з « ____ » 20__ р. до « ____ » 20__ р.
3. Вихідні дані роботи: нормативно-правові документи з обліку та аудиту, дані Державної служби статистики, фінансова звітність підприємства, первинні документи, облікові регістри синтетичного обліку, Наказ про облікову політику, установчі документи підприємства.
4. Зміст пояснювальної записки: 1 _____ . 2 _____ .
3 _____ .
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: Лист 1
Лист 2...Лист 3... Лист 4...

Закінчення додатка Г

6. Календарний план-графік:

№ з/п	Завдання	Термін виконання етапу роботи	Примітка
1			
2			
3			
4			
5			

7. Консультація з окремих розділів:

Розділ	<u>Консультант</u> (посада, ПІБ)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
РОЗДІЛ 1			
РОЗДІЛ 2			
РОЗДІЛ 3			

8. Дата видачі завдання « » 20 р.

Керівник _____
(П.І.Б.) (підпис)

Завдання прийняв до виконання _____
(П.І.Б.) (підпис)

Зразок оформлення реферату

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Облік та аудит власного капіталу на авіаційному підприємстві»: 84 с., 15 рис., 21 табл., 43 літературних джерела.

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ, ОБЛІК, АУДИТ, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, НЕРОЗПОДІЛЕНИЙ ПРИБУТОК, РЕЗЕРВНИЙ КАПІТАЛ, ДОДАТКОВИЙ КАПІТАЛ, КАПІТАЛ У ДООЦІНКАХ

Мета роботи полягає у розкритті питань щодо бухгалтерського обліку та аудиту власного капіталу.

Об'єкт дослідження: процес бухгалтерського обліку та аудиту власного капіталу.

Предмет дослідження: сукупність теоретико-методичних та практичних підходів щодо бухгалтерського обліку та аудиту власного капіталу авіаційного підприємства.

Методи дослідження: спостереження, порівняння, узагальнення, системно-структурний, аналіз, синтез, індукція, дедукція, графічний, коефіцієнтний.

Інформаційні джерела: законодавчі та нормативні акти, що регламентують бухгалтерський облік та аудит власного капіталу, матеріали наукових конференцій і досліджень, інформація друкованих та електронних періодичних видань.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування викладених у роботі пропозицій щодо підвищення ефективності процесу обліку та аудиту власного капіталу.

Апробація результатів дослідження: тези доповіді на конференції.

Приклади оформлення списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015

КНИГИ	
Приклади	Однотомні видання
Один автор	<p>Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.</p> <p>Краснова М. В. Договори в екологічному праві України: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Алерта, 2012. 216 с.</p> <p>Кузніченко С. О. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану»: наук.-практ. комент. / Одес. держ. ун-т внутр. справ. Харків: Право, 2015. 164 с.</p> <p>Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: із змін. та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-те вид., допов. і переробл. Київ: Правова єдність, 2016. 810 с.</p> <p>Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.</p>
Два автори	<p>Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. Харків: Еспада, 2004. 192 с.</p> <p>Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практич. посіб. Харків: Право, 2011. 136 с.</p> <p>Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. 44 с. (Серія «Наукові доповіді»).</p> <p>Сташис В. В., Бажанов М. И. Преступления против личности в УК УССР и судебной практике. Изд. 2-е, испр. и доп. Харьков: Вища шк., 1987. 216 с.</p>
Три автори	<p>Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с.</p>

Продовження додатка Е	
	<p>Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олейніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків: Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого). Helfer M. E., Kempe R. S., Krugman R. D. The battered child. 5th ed. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1997. 700 p.</p>
Чотири і більше авторів	<p>Прилипка С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 288 с.</p> <p>Коллективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Є. І. Григоренко та ін.; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. 352 с.</p> <p>Постклассическая онтология права: монография / С. И. Максимов и др.; С.-Петербург. гос. ун-т; общ. ред. И. Л. Честнов. Санкт-Петербург: Алетей, 2016. 688 с. (Толкование источников права).</p> <p>The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY: Columbia University Press, 2010. 256 p.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядник(и)	<p>Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с.</p> <p>Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків: Право, 2011. 656 с.</p> <p>Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України: монографія / відп. ред. В. М. Геєць. Київ: УБС НБУ, 2008. 369 с.</p> <p>Plath S. The unabridged journals / ed. K. V. Kukil. New York, NY: Anchor, 2000. 680 p.</p>
Автор(и) та перекладач(і)	<p>Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / вступ. ст. Н. И. Панова; пер. с итал. М. М. Исаев. Киев: Ин Юре, 2014. 240 с. (Памятники правовой мысли).</p> <p>Питерс Т., Уотермен Р. В поисках эффективного управления (опыт лучших компаний) / ред. Л. И. Евенко; пер.: Д. Васильев, В. Зотов. Москва: Прогресс, 1986. 424 с.</p> <p>Laplace P. S. A philosophical essay on probabilities / trans.: F. W. Truscott, F. L. Emory. Original work published 1814. New York, NY: Dover, 1951. 196 p.</p>

Продовження додатка Е	
Без автора	<p>Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. 520 с. (Серія "Наукові праці кафедри господарського права Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"; т. 1).</p> <p>Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол.: В. Я. Тацій (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2012. 1128 с.</p> <p>Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / ред. М. І. Хавронюк. Київ: Дакор, 2016. 496 с.</p> <p>Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Генеза, 2004. 736 с.</p> <p>Правове виховання в сучасній Україні: монографія / за заг. ред.: В. Я. Тацій, А. П. Гетьман, О. Г. Данильян. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2013. 440 с.</p> <p>Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 30 верес. 2016 р. Київ: Нац. акад. прокуратури України. 2016. 432 с.</p> <p>Twenty-four hours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 p.</p>
Багатотомні видання	
Приклади	<p>Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. 848 с.</p> <p>Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.</p> <p>Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 2 т. / за ред.: В. В. Сташис, В. Я. Тацій. 4-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. Т. 1. 456 с.</p> <p>Кучерявенко Н. П. Курс податкового права: в 6 т. Харків: Право, 2007. Т. 4: Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p> <p>Науково-практичний коментар КПК України: у 4 т. / ред. О. В. Стовба. Харків: Апостиль, 2015. Т. 2. 329 с.</p>
Продовження додатка Е	

	Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
ІНШІ ВИДАННЯ	
Автореферати дисертацій	Кучерявенко Н. П. Курс податкового права: в 6 т. Харків: Право, 2007. Т. 4: Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: у 4 т. / ред. О. В. Стовба. Харків: Апостиль, 2015. Т. 2. 329 с. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Дисертації	Сокурєнко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с. Костєнко В. О. Економіко-правове забезпечення використання та охорони земель: дис. канд. юрид. наук: 12.00.06 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 183 с. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.
Архівні документи	Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лєпіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64, 64 зв., 71. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 С09К11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Продовження додатка Е	
	Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та

	гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт / НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков: ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ 2006-4).
Стандарти	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107- 1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Бібліографічні показники	Володимир Володимирович Сташис: (до 85-річчя від дня народж. та 60-річчя наук.-пед. і громад. діяльності) / Нац. акад. прав. наук України; упоряд.: В. І. Борисов, В. І. Тютюгін, Л. М. Демидова. Харків: Право, 2010. 108 с. (Біографія і бібліографія вчених-правознавців). Лисодед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків: Одиссей, 2003. 128 с. Систематизований показник матеріалів з питань адміністративної реформи, опублікованих у Віснику Національної академії державного управління за 1997–2005 роки / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві
Продовження додатка Е	
Каталоги	Горницкая И. П. Каталог растений для работ по

	<p>фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН України. Донецк: Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області: кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів: Новий час, 2003. 160 с.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ	
Розділ книги	<p>Борисова В. И. Право частной собственности в системе социально- экономических прав и свобод граждан и пути его реализации. <i>Харьковская цивилистическая школа: право собственности</i>: монографія / ред. И. В. Спасибо-Фатеева. Харьков: Право, 2012. Разд. 3, гл. 1. С. 87–99.</p> <p>Даньшин І. М. Злочини проти громадського порядку та моральності. <i>Кримінологія. Загальна та Особлива частини</i>: підручник / ред. В. В. Голіна. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2009. Розд. 15. С. 138–145.</p> <p>Тацій В. Я. Повертаючись до питання боротьби зі злочинами у сфері приватизації. <i>Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю</i>. Харків: Право, 2010. С. 221–229.</p> <p>Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. <i>Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані</i>: монографія / за ред.: О. В. Козаченко, Є. Л. Стрельцов. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 87–109.</p> <p>O'Neil J. M., Egan J. Men's and women's gender role journeys: A metaphor for healing, transition, and transformation. <i>Gender issues across the life cycle</i> / Ed. B. R. Wainrib. New York, NY: Springer, 1992. P. 107–123.</p>
Тези, доповідь	<p>Боднар Т. В. Договір про закупівлю: особливості укладання і забезпечення. <i>Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин</i>: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 7–9.</p>
Продовження додатка Е	
	Данильян О. Г., Дьобань О. П. Досвід удосконалення

	<p>органів державної влади в європейських країнах та можливості його використання в Україні. <i>Проблеми розбудови державності та народовладдя в Україні</i>: матеріали XXII Харків. політолог. читань (м. Харків, 21 трав. 2009 р.). Харків, 2009. С. 47–49.</p> <p>Шаповал В. Свобода та "природні права" людини як основа людського виміру права. <i>Антропология права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи)</i>: матеріали першого всеукр. круглого столу, м. Львів, 16–17 верес. 2005 р. Львів: Край, 2006. С. 286–295.</p> <p>Wu C. K., Makhlof M. M. Predicting the response of Aluminium casting alloys to heat treatment. <i>Light Metals 2011: Proceedings of the technical sessions presented by the TMS Aluminium Committee at the TMS 2011 Annual Meeting & Exhibition, San Diego, California, USA, 27 February – 3 March, 2011</i>. Hoboken, NJ: Wiley, 2011. P. 834–836.</p>
Стаття 3 довідкового видання	<p>Баулін Ю. В. Обставини, що виключають злочинність діяння. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ: Юрид. думка, 2007. С. 550.</p> <p>Гончаренко В. Д. Повне зібрання законів Російської імперії. <i>Велика українська юридична енциклопедія</i>. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. С. 573–574.</p> <p>Ріпка В. О. Декларація митна. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ: Укр. енцикл., 1998. Т. 2. С. 29.</p> <p>Bergmann P. G. Relativity. <i>The New Encyclopedia Britannica</i>. Chicago, IL: Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 26. P. 501–508.</p>
Стаття 3 продовжуваного видання	<p>Гетьман А. П., Лозо В. І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. <i>Проблеми законності</i>. Харків. 2013. Вип. 123. С. 65–77.</p> <p>Данильян О. Г., Петришин О. В. Проблема взаємовпливу правового виховання державотворчого процесу: українські реалії. <i>Вісник Національної академії правових наук України</i>. Харків, 2010. № 2. С. 28–39.</p> <p>Семенюк О. Г. Заходи безпеки в системі охорони державної таємниці. <i>Держава і право. Юридичні науки</i>. Київ, 2016. Вип. 72. С. 152–166.</p>
Продовження додатка Е	
Стаття 3	Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу

періодично-го видання (журнал, газета)	<p>добровольчих формувань в Україні. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2016. № 4. С. 84–88.</p> <p>Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i>. 2009. № 10. С. 57–60.</p> <p>Benjamin A. C. The ethics of scholarship: A discussion of problems that arise in its application. <i>Journal of Higher Education</i>. 1960. Vol. 31, No. 9. P. 471–480.</p> <p>Середа М. Мирні зібрання: практика адмін. судів 2015 р. <i>Юридичний вісник України</i>. 2016. 12–18 лют. (№ 6). С. 5.</p> <p>Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. <i>Голос України</i>. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7.</p> <p>Izkoff D. A touch for funny bones and earlobes. <i>New York Times</i>. 2010. March 31. P. C1.</p>
Рецензії	<p>Биков О. Нагальність оптимального міжнародно-правового врегулювання глобальних біоетичних проблем сучасності. <i>Віче</i>. 2016. № 1/2. С. 20–21. Рец. на кн.: Третьякова В. Г. Міжнародно-правове регулювання глобальних біоетичних проблем: монографія. Київ: Кондор, 2013. 407 с.</p> <p>Драч О. О. [Рецензія]. <i>Український історичний журнал</i>, 2016. № 1. С. 217–219. Рец. на кн.: Темченко А. І. Традиційні мантичні практики: архаїка знакової системи. Черкаси: ІнтралігаTOP, 2015. 112 с.</p> <p>Csikos R., Garcia E., Worley R. Book Reviews. <i>Journal of Criminal Justice Education</i>. 2010. Vol. 21, No. 1. P. 93–99.</p> <p>Review of the book: Beck E., Britto S., Andrews A. In the shadow of death: Restorative justice and death row families. Oxford, NY: Oxford University Press, 2007. 336 p.</p>
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Приклади	<p>Аналіз стану здійснення судочинства в 2015 році (за даними судової статистики).URL: http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282 (дата звернення: 17.03.2017).</p> <p>Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства</i>: електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1</p>
Продовження додатка Е	
	(9). URL: http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302 (дата

	<p>звернення: 17.06.2016).</p> <p>Карнаух Б. П. Тлумачення договору: короткий нарис із наднаціональної і транснаціональної точок зору. <i>Проблеми законності</i>. 2016. Вип. 135. С. 39–51. DOI: http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135.83852.</p> <p>Оболенцев В. Ф. Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні: монографія. Харків; Костянтинівка, Сектор "С" АТО: Юрайт, 2016. 116 с. URL: http://dspace.nulau.edu.ua/bitstream/123456789/12015/1/Obo-lencev_2016_mon.pdf (дата звернення: 17.03.2017).</p> <p>Colletta L. Political satire and postmodern irony in the age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, No. 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p> <p>Feminism. <i>Encyclopædia Britannica online</i>. URL: http://www.britannica.com/EBchecked/topic/724633/feminism.</p> <p>Trammell A. Magic: The gathering in material and virtual space: An ethnographic approach toward understanding players who dislike online play. <i>Meaningful Play 2010</i>: October 21–23, 2010, East Lansing, MI. URL: http://meaningfulplay.msu.edu/proceedings2010/mp2010_paper_42.pdf (Last accessed: 17.03.2017).</p>
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ	
Приклади	<p>Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.</p> <p>Конституційний Суд України: рішення, висновки / відп. ред. А. С. Головін; уклад.: К. О. Пігнаста, О. І. Кравченко. Київ: Логос, 2011. Кн. 10. 431 с.</p> <p>Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. Харків: ФІНН, 2010. 303 с.</p> <p>Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347. <i>Освіта</i>. 2002. 24 квіт. (№ 14). С. 2–4.</p> <p>Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. <i>Голос України</i>. 2015. 10 черв. (№ 101). С. 4.</p>
Закінчення додатка Е	
Інструкція про призначення та проведення судових	

	<p>експертиз та експертних досліджень: затв. наказом М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (у ред. наказу від 26.12.2012 р. № 1950/5). <i>Офіційний вісник України</i>. 2013. № 3. Ст. 91.</p> <p>Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2001. № 25–26. Ст. 131.</p> <p>Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій: постанова Каб. Міністрів України від 15.06.1998 р. № 1099. <i>Офіційний вісник України</i>. 1998. № 28. Ст. 1062.</p> <p>Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.03.2017. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page (дата звернення: 17.03.2017).</p> <p>Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 р. № 1678-VII. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1678-18 (дата звернення: 17.03.2017).</p> <p>Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році: від 15.09.2016 р. № 5132. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60035 (дата звернення: 17.03.2017).</p> <p>Ухвала апеляційного суду Полтавської області від 27 серпня 2014 р., судова справа № 551/818/14-к. URL: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41131992# (дата звернення: 17.06.2016).</p> <p>Case of Benham v. The United Kingdom (Application no. 19380/92): Judgment European Court of Human Rights, 10 June 1996. URL: http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57990 (Last accessed: 17.03.2017).</p>
--	--

**Зразок оформлення титульного аркуша
ілюстративного матеріалу**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів, обліку
та оподаткування

(підпис)

(ПІБ)

« _____ » _____ 20__ р.

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

до випускної роботи

на тему « _____ »

Виконав: студент групи _____

Освітнього ступеня «Бакалавр»

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

(прізвище, ініціали)

Керівник: _____

(прізвище, ініціали)

КИЇВ 20__

Теми випускних робіт

Авіаційні підприємства

1. Облік і аналіз (аудит) необоротних активів на авіаційному підприємстві.
2. Облік і аналіз (аудит) основних засобів на авіаційному підприємстві
3. Облік і аналіз (аудит) орендних і лізингових операцій на авіаційному підприємстві.
4. Облік і аналіз (аудит) капітальних інвестицій авіаційного підприємства.
5. Облік і аналіз (аудит) ремонту та модернізації основних засобів на авіаційному підприємстві.
6. Облік і аналіз результатів проведення інвентаризації на авіаційному підприємстві.
7. Облік і аналіз (аудит) нематеріальних активів на авіаційному підприємстві.
8. Облік і аналіз (аудит) інших необоротних матеріальних активів на авіаційному підприємстві.
9. Облік і аналіз (аудит) фінансових інвестицій на авіаційному підприємстві.
10. Облік і аналіз (аудит) оборотних активів авіаційного підприємства.
11. Облік і аналіз (аудит) запасів на авіаційному підприємстві.
12. Облік і аналіз (аудит) малоцінних та швидкозношуваних предметів на авіаційному підприємстві.
13. Облік і аналіз (аудит) дебіторської заборгованості на авіаційному підприємстві.
14. Облік і аналіз (аудит) розрахунків з покупцями та замовниками авіаційного підприємства.
15. Облік і аналіз (аудит) розрахунків з різними дебіторами на авіаційному підприємстві.
16. Облік і аналіз (аудит) розрахунків з підзвітними особами на авіаційному підприємстві.
17. Облік грошових коштів і аналіз грошових потоків на авіаційному підприємстві.
18. Облік і аналіз (аудит) операцій на рахунках авіаційного підприємства.
19. Облік і аналіз (аудит) готівкових розрахунків авіаційного підприємства.
20. Облік і аналіз (аудит) операцій в іноземній валюті на авіаційному підприємстві.

21. Облік і аналіз (аудит) власного капіталу на авіаційному підприємстві.
22. Облік і аналіз (аудит) зареєстрованого капіталу авіаційного підприємства.
23. Облік і аналіз (аудит) додаткового капіталу авіаційного підприємства.
24. Облік і аналіз (аудит) капіталу у дооцінках авіаційного підприємства.
25. Облік і аналіз (аудит) довгострокових зобов'язань авіаційного підприємства.
26. Облік і аналіз (аудит) поточної кредиторської заборгованості авіаційного підприємства.
27. Облік і аналіз (аудит) розрахунків з оплати праці на авіаційному підприємстві.
28. Облік і аналіз (аудит) поточної кредиторської заборгованості авіаційного підприємства.
29. Облік і аналіз (аудит) виплат працівникам на авіаційному підприємстві.
30. Облік та контроль розрахунків за податком на доходи фізичних осіб на авіаційному підприємстві.
31. Облік і аналіз (аудит) розрахунків за соціальним страхуванням на авіаційному підприємстві.
32. Облік і аналіз (аудит) розрахунків авіаційного підприємства з постачальниками та підрядниками.
33. Облік та контроль розрахунків за податком на додану вартість на авіаційному підприємстві.
34. Облік та контроль розрахунків за податком на прибуток на авіаційному підприємстві
35. Облік і аналіз (аудит) розрахунків з бюджетом за податками й платежами на авіаційному підприємстві.
36. Облік і аналіз (аудит) доходів авіаційного підприємства.
37. Облік і аналіз (аудит) доходів від операційної діяльності авіаційного підприємства.
38. Облік і аналіз (аудит) забезпечення майбутніх витрат і платежів авіаційного підприємства
39. Облік і аналіз (аудит) витрат діяльності авіаційного підприємства.
40. Облік і аналіз (аудит) фінансових результатів діяльності авіаційного підприємства та їх розподілу.
41. Облік і аналіз (аудит) собівартості продукції (робіт, послуг) авіаційного підприємства.

42. Методика складання фінансової звітності авіаційного підприємства, її аналіз (аудит).

43. Методика складання балансу (Звіту про фінансовий стан), його аналіз (аудит).

44. Методика складання звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), його аналіз (аудит) на авіаційному підприємстві.

Примітка: тематика для інших суб'єктів підприємницької діяльності може бути подібною.

Комерційні банки, страхові компанії

1. Облік і аналіз (аудит) капіталу комерційного банку.
2. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) витрат комерційного банку.
3. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) доходів комерційного банку.
4. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) касових операцій комерційного банку.
5. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) розрахункових операцій комерційного банку.
6. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) операцій з акредитивами у комерційному банку.
7. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) депозитних операцій у комерційному банку.
8. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) операцій з цінними паперами у комерційному банку.
9. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) операцій в іноземній валюті у комерційному банку.
10. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) операцій з основними засобами комерційного банку.
11. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) операцій з нематеріальними активами комерційного банку.
12. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) кредитних операцій комерційного банку.
13. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) дебіторської заборгованості комерційного банку.
14. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) комерційного банку.
15. Облік і аналіз (аудит) фінансових результатів комерційного банку.
16. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) страхових внесків.
17. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) страхових виплат.

18. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) страхових резервів.
19. Облік і аналіз (внутрішній контроль, аудит) фінансових результатів страхових компаній.

Суб'єкти державного сектору

1. Облік і аналіз (контроль) виконання загального фонду суб'єкта державного сектору.
2. Облік і аналіз (контроль) позабюджетних коштів суб'єкта державного сектору.
3. Облік і аналіз (контроль) основних засобів суб'єкта державного сектору.
4. Облік і аналіз (контроль) видатків суб'єкта державного сектору.
5. Облік і аналіз (контроль) операцій з необоротними активами суб'єкта державного сектору.
6. Облік і аналіз (контроль) розрахунків з оплати праці у суб'єкта державного сектору.
7. Облік і аналіз (контроль) грошових коштів у суб'єкта державного сектору.
8. Облік і аналіз (внутрішній контроль, державний аудит) майна суб'єкта державного сектору.
9. Облік і аналіз (внутрішній контроль, державний аудит) капіталу суб'єкта державного сектору.
10. Облік і аналіз (внутрішній контроль, державний аудит) доходів суб'єкта державного сектору.
11. Облік і аналіз (внутрішній контроль, державний аудит) витрат суб'єкта державного сектору.
12. Облік і аналіз (внутрішній контроль, державний аудит) фінансових результатів суб'єкта державного сектору.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
1.1. Визначення основних термінів.....	5
1.2. Призначення, мета та завдання роботи.....	6
1.3. Кваліфікаційні характеристики роботи.....	8
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ.....	9
2.1. Організація виконання роботи	9
2.2. Функції суб'єктів процесу виконання робіт.....	12
2.3. Тематика робіт.....	13
2.4. Перевірка роботи на академічний плагіат.....	14
2.4.1. Завдання та обов'язки відповідальних осіб.....	14
2.4.2. Оцінка рівня оригінальності та умови визнання запозичень правомірними.....	15
3. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГУ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ	16
3.1. Обсяг та складові роботи	16
3.2. Титульний аркуш роботи	17
3.3. Завдання на роботу.....	17
3.4. Реферат роботи.....	18
3.5. Зміст пояснювальної записки.....	19
3.6. Перелік умовних позначень (за необхідності)	20
3.7. Вступ роботи	20
3.8. Основна частина пояснювальної записки.....	23
3.9. Висновки роботи	26
3.10. Список використаних джерел роботи.....	27
3.11. Додатки випускної роботи.....	27
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ.....	27
5. ПРИКЛАДИ ФОРМУЛЮВАНЬ ТЕМ ВИПУСКНИХ РОБІТ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29
ДОДАТКИ.....	30

Навчальне видання

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Методичні рекомендації
до виконання випускної роботи
для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Укладачі:

КРАТТ Олег Адольфович
АФАНАС'ЄВА Інна Іванівна
ЗАДЕРАКА Наталія Миколаївна

В авторській редакції

Технічний редактор А. І. Лавринович
Коректор О. О. Крусь
Комп'ютерна верстка

Підп. до друку _____ Формат 60x84/16. Папір офс.
Офс. друк. Ум. друк. арк. ____. Обл.-вид. арк. ____
Тираж 50 пр. Замовлення _____

Видавництво Національного авіаційного університету «НАУ-друк»
03058. Київ-58, проспект Любомира Гузара, 1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК
№ 977 від 05.07.2002